
POILEASaidh Gàidhlig MG ALBA

'S e prìomh amas MG ALBA (ainm obrachaidh Seirbheis nam Meadhanan Gàidhlig) dèanamh cinnteach gun tèid roghainn fharsaing de dheagh phrògraman telebhisein sa Ghàidhlig a sgaoileadh gu daoine a tha a' còmhnaidh ann an Alba.

Is i a' Ghàidhlig prìomh chànan agus cànan-obrach MG ALBA agus tha e mar rùn daingeann aig MG ALBA cleachdadh na Gàidhlig adhartachadh mar chànan-obrach gnìomhachas telebhisean Gàidhlig. Tha dùil gun tèid a' Ghàidhlig a chleachdadh aig gach cothrom ann an obair MG ALBA agus nach tèid a' Bheurla a chleachdadh ach nuair a bhios seo deatamach. Ann an conaltradh poblach thèid taic eadar-theangachaidh a chuir gu feum mar a chithear iomchaidh gus an urrainn MG ALBA a bhith a' conaltradh gu èifeachdach le luchd-amais aig nach eil Gàidhlig.

Ann a bhith a' cur an rùn sin an cèill, tha iad seo am measg nam prìomh gnìomhan a thèid an cui an sàs:

- Thèid Gàidhlig a chleachdadh ann an àrainn oifisean agus stiùidiothan MG ALBA;
- Thèid Gàidhlig a chleachdadh aig coinneamhan Bùird, comataidh agus coinneamhan eile aig MG ALBA;
- Thèid gearr-chunntasan choinneamhan an gabhail sa Ghàidhlig;
- Thèid Gàidhlig a litreachadh a rèir molaidhean GOC3 (Gaelic Orthographic Conventions, 2009) anns a' chiad dol a-mach, agus an uair sin a rèir faclair Gàidhlig LearnGaelic air www.learnghaelic.scot;
- Thèid gach oidhirp a dhèanamh luchd-obrach fhadthad le comasan Gàidhlig;
- Thèid leasachadh pearsanta a bhrosnachadh gu pragtaigeach, le trèanadh dha thairgse gus comasan cànan a thoirt air adhart.

Thèid am poileasaidh seo fhoillseachadh air làrach-lìn MG ALBA. Thèid am poileasaidh ath-sgrùdadh gach dàrna bliadhna aig a' char as fhaide agus ùrachadh mar a chithear iomchaidh.

Thèid lethbhreac dhen poileasaidh a thoirt do luchd-obrach agus do Bhuill a' Bhùird nuair a thòisicheas iad aig MG ALBA agus gach turas a thèid am poileasaidh ùrachadh; thèid an stiùireadh chun a' phoileasaidh gach turas a dh'èireas ceist mu chleachdadh chànanan le MG ALBA.

Thèid lethbhreac dhen poileasaidh a thoirt do chunnradairean, luchd-comhairleachaidh agus solaraichean mus tòisich iad ag obair le MG ALBA agus gach turas a thèid am poileasaidh ùrachadh; thèid an stiùireadh chun a' phoileasaidh gach turas a dh'èireas ceist mu chleachdadh chànanan le MG ALBA.

PÀIPEAR-TAIC 1 – LÈIRSINN/RÙN/LUACHAN & AMASAN MG ALBA

LÈIRSINN

- ✘ Gum bi na meadhanan Gàidhlig aithnichte fad is farsaing airson obair chruthachail, ùr-ghnàthach agus den ìre as àirde

RÙN / MISSION

- ✘ Geallaidh sinn spionnadh agus brosnachadh a thoirt tron Ghàidhlig agus na Meadhanan
- ✘ A' toirt Gàidhlig thugaibh

AR LUACHAN / VALUES

- ✘ 'S e ar luchd-amhairc ar spionnadh
- ✘ Tha sinn daonnan a' sireadh sàr-mhathas nar n-obair
- ✘ Tha sinn gar giùlain fhèin le ceartas, follaiseachd agus trèibhdhreas
- ✘ Tha sinn a' toirt urram is taic do chàch a chèile
- ✘ Tha co-obrachadh agus com-pàirteachas aig cridhe ar n-obrach
- ✘ Tha MG ALBA a' toirt prìomhachas don luchd-amhairc

AMASAN 2016-2021

- ✘ Com-pàirteachas airson seirbheis craolaidh poblach nas ioma-chùiseach airson luchd-cleachdaidh na Gàidhlig
- ✘ Buaidh nàiseanta a choileanadh agus luach sòisealta agus cultarail a chruthachadh ann an Alba tro shusbaint Gàidhlig.
- ✘ Cur ri cumail suas agus leasachadh na Gàidhlig.
- ✘ Brosnachadh com-pàirt gnìomhach sna meadhanan Gàidhlig.
- ✘ Cruthaich luach eaconamach, a' gabhail a-steach obraichean
- ✘ Dèan cinnteach gu bheil susbaint nam meadhanan Gàidhlig air a sgaoileadh taobh a-muigh na h-Alba agus na RA

PÀIPEAR-TAIC 2 – CUIR AN CÈILL AM POILEASaidH GÀIDHLIG

---

1. MODHANNAN OBRACH

1.1 Cànan MG ALBA

'S i a' Ghàidhlig cànan-obrach MG ALBA, agus thèid a cleachdadh san àrainn oifisean agus stiùideothan MG ALBA agus nuair a thathas a' frithealadh àiteachan eile às leth MG ALBA.

1.2 Coinneamhan MG ALBA

Thèid a' Ghàidhlig a chleachdadh aig choinneamhan Bùird, comataidh agus coinneamhan eile aig MG ALBA. Aig coinneamhan le buidhnean eile far nach eil Gàidhlig aig a h-uile duine, thèid cànan eile a chleachdadh mar a chithear iomchaidh, ach thathas an dùil gum biodh na coinneamhan seo gu h-àbhaisteach air an cumail anns a' Ghàidhlig, le taic eadar-theangachaidh dhan fheadhainn aig nach eil i, agus nì MG ALBA a dìcheall an taic sin a chur air dòigh is gum bi e comasach a' Ghàidhlig a chleachdadh leis na daoine eile aig a bheil i.

1.3 Coinneamhan poblach

Thèid coinneamhan poblach a chumail anns a' Ghàidhlig. Thèid seirbheisean eadar-theangachaidh a chleachdadh far a bheil feum orra. Thèid sanasan coinneimh fhoillseachadh anns a' Ghàidhlig, agus gu dà-chànanach ma tha dùil ri daoine nach leugh a' Ghàidhlig. Thèid cànan obrach na coinneimh a dhèanamh soilleir ann am foillseachas dà-chànanach sam bith.

1.4 Cunntasan choinneamhan

Thèid geàrr-chunntasan a chumail anns a' Ghàidhlig airson coinneamhan MG ALBA – Bòrd, comataidh is eile. Airson coinneamhan le buidhnean eile far nach eil Gàidhlig aig a h-uile duine, thèid geàrr-chunntasan a chumail anns a' Ghàidhlig, le eadar-theangachadh no geàrr-iomradh anns a' Bheurla, no cànan eile a chaidh a chleachdadh, a rèir an t-suidheachaidh.

1.5 Pàipearan coinneimh

Thèid pàipearan fhoillseachadh anns a' Ghàidhlig.

2. CONALTRADH

2.1 Sgrìobhadh

Thèid stuth sgrìobhte a tha ri nochdadh anns a' Ghàidhlig a sgrìobhadh anns a' Ghàidhlig an toiseach, le eadar-theangachadh gu Beurla na chois airson stuth a thèid fhoillseachadh gu dà chànanach. Thèid stuth sgrìobhte a tha ri nochdadh ann am Beurla a-mhàin a sgrìobhadh anns a' Bheurla an toiseach.

2.2 Ath-leughadh

Thèid ath-leughadh a dhèanamh air teacsa Gàidhlig sam bith mus tèid a chur am follais gu poblach, gus ìomhaigh na Gàidhlig agus MG ALBA airson cunbhalachd is grinneas cànan a chumail suas.

2.3 Brathan-naidheachd

Thèid fios a leigeil chun nam meadhanan Gàidhlig anns a' Ghàidhlig gu h-aon-chànanach, no gu dà-chànanach le prìomhachas aig a' Ghàidhlig mar a chithear iomchaidh. Thèid fios a leigeil chun nam meadhanan Beurla gu dà-chànanach.

2.4 Sanasachd

Thèid sanasan as leth MG ALBA fhoillseachadh sa Ghàidhlig a-mhàin, no gu dà-chànanach le prìomhachas aig a' Ghàidhlig.

2.5 Foirmean

Thèid foirmean is ceisteachain a tha air an cruthachadh le buidhnean eile a lìonadh ann an cànan nan ceistean. Ma tha taghadh de chànanan ann, cleachdar a' Ghàidhlig ma tha i nam measg. Thèid foirmean is ceisteachain a tha air an cruthachadh le MG ALBA fhoillseachadh sa Ghàidhlig a-mhàin, no gu dà chànanach ach le prìomhachas aig a' Ghàidhlig airson roghainn a thoirt gu luchd-freagairt aig nach eil comas sgrìobhadh na Gàidhlig.

2.6 Conaltradh le buidhnean eile

Ann a bhith a' conaltradh às leth MG ALBA, sgrìobhar anns a' Ghàidhlig a-mhàin gu buidhnean aig a bheil poileasaidh Gàidhlig no plana Gàidhlig, gu buidheann aig a bheil e mar phoileasaidh brathan anns a' Ghàidhlig a fhreagairt, gu buidhnean air am meas mar bhuidhnean Gàidhlig ach gun phoileasaidh aithnichte, agus gu daoine fa leth a tha air sgrìobhadh gu MG ALBA anns a' Ghàidhlig. Cumaidh MG ALBA clàr dhen fheadhainn a tha seo, gus an tèid aig MG ALBA air Gàidhlig a chleachdadh ann an conaltradh leotha. Ann an suidheachaidhean eile sgrìobhar mar a chithear iomchaidh.

2.7 Cùmhnantan agus pàipearan laghail

Faodar cùmhnant no pàipear sam bith eile aig a bheil seasamh no inbhe laghail a sgrìobhadh ann an Gàidhlig, Beurla no cànan(an) eile a rèir miann agus aonta nam pàrtaidhean a tha a' cur an ainmean ris, agus thèid a chur an cèill gu soilleir sa chùmhnant no sa phàipear fhèin de an tionndadh aig am bi ùghdarras ma dh'èireas ceist sam bith mu chiall no mìneachadh. 'S e rùn MG ALBA, ge-tà, a' Ghàidhlig a chleachdadh, agus thèid a' cheist seo a thogail leis gach neach leis a bheil MG ALBA a' dèiligeadh.

2.8 Litreachadh

Ann an sgrìobhadh às leth MG ALBA, thèid Gàidhlig a litreachadh a rèir molaidhean GOC3 (Gaelic Orthographic Conventions, 2009) anns a' chiad dol a-mach, agus an uair sin a rèir faclair Gàidhlig LearnGaelic air www.learn Gaelic.scot, ach far a bheil MG ALBA air co-dhùnadh a chlàradh dhan chaochladh, gus am bi stoidhle chunbhalach aig MG ALBA a bhios a rèir cleachdadh nan sgoiltean is nam prìomh fhoillsichearan Gàidhlig.

2.9 Fàilteachas is fòn

Cuirear fàilte air daoine a' tadhal air MG ALBA no a' fònachadh thuice le fàilte ghoirid anns a' Ghàidhlig. Leanaidh cànan(an) a' chòmhradh a rèir freagairt is cainnt an neach-conaltraidh.

2.10 Soidhnichean

Airson àrainneachd Ghàidhlig a dhaingneachadh, thèid soidhnichean air àrainn togalaichean MG ALBA a sgrìobhadh anns a' Ghàidhlig a-mhàin, le eadar-theangachadh Beurla no suaicheantasan nan cois ma bhios feum air stiùireadh a thoirt do dhaoine nach leugh Gàidhlig.

A' toirt Gàidhlig thugaibh

3. SGIOBA-OBACH

3.1 *Fastadh luchd-obrach*

Anns an àbhaist, bidh leughadh, sgrìobhadh, labhairt agus tuigsinn na Gàidhlig rin ainmeachadh mar sgilean riatanach anns a h-uile dealbh-obrach ùr no ùraichte aig MG ALBA, agus thèid mothachadh a dhèanamh air na sgilean seo ann a bhith a' fastadh luchd-obrach gun dealbh-obrach. Ma tha e riatanach neach fhadthaidh aig nach eil Gàidhlig bidh an neach fo chùmhnannt a' Ghàidhlig ionnsachadh ann an ùine a thèid aontachadh agus le taic MG ALBA.

3.2 *Buill a' Bhùird*

Anns an àbhaist, bidh leughadh, sgrìobhadh, labhairt agus tuigsinn na Gàidhlig rin ainmeachadh mar sgilean riatanach airson Buill a' Bhùird.

3.3 *Leasachadh pearsanta*

Thathas a' sùileachadh gum bi luchd-obrach MG ALBA a' sìor leasachadh an sgilean leughaidh, sgrìobhaidh, labhairt agus tuigsinn na Gàidhlig, agus thèid seo a bhrosnachadh gu pragtaigeach le MG ALBA.

3.4 *Taic cànan*

Tha e air aithneachadh gum bi feum aig luchd-obrach MG ALBA air taic le sgilean leughaidh, sgrìobhaidh, labhairt agus tuigsinn na Gàidhlig, agus thèid goireasan a thabhann mu choinneamh sin. Thèid structar pearsanta a stèidheachadh gu foirmeil airson taic cànan do luchd-obrach sam bith le uireasbhaidhean susbainteach ann an gin de na sgilean gu h-àrd a bhios a' bualadh air an obair aca.

3.5 *Trèanadh*

Thèid ionnsachadh is leasachadh ann an sgilean leughaidh, sgrìobhaidh, labhairt agus tuigsinn na Gàidhlig am meas mar thrèanadh a tha feumail do dh'obair gach neach-obrach aig MG ALBA.

3.6 *Cunradairean agus luchd-comhairleachaidh*

Thèid iarraidh air cunradairean agus luchd-comhairleachaidh air an coimiseanachadh le MG ALBA gu cunbhalach Gàidhlig a chleachdadh, ma tha Gàidhlig aca, ann an conaltradh le MG ALBA.

3.7 *Riochdairean phrògraman*

Thèid iarraidh air riochdairean phrògraman air am maoinachadh le MG ALBA a bhith mothachail air miann MG ALBA gun tèid a' Ghàidhlig a chleachdadh bho thoiseach gu crìoch ann an obair-riochdachaidh phrògraman, agus thèid iarraidh orra dearbhadh gur i a' Ghàidhlig chànan obrach ionadan nan riochdairean fhèin.

3.8 *Solaraichean eile*

Thèid iarraidh air solaraichean a bhios a' toirt seachad bathar no seirbheisean do MG ALBA gu cunbhalach Gàidhlig a chleachdadh, ma tha Gàidhlig aca, ann an conaltradh le MG ALBA.